

Nr 61.

Av herr **Runefors**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förläggning av statens lantbruksskolor till lämpliga kronoegendomar.

År 1912 vidtogs en välbehörlig omorganisation av den lägre lantbruksundervisningen. Det var isynnerhet det nya reglementet angående undervisningen vid våra lantbruksskolor, som innebar en väsentlig förbättring av dessa skolor.

Genom detta reglemente stadgas, att lantbruksskolans elever skola under en bestämd tid ägna sig åt teoretiska studier samt under den övriga tiden, då de vistas vid läroanstalten, erhålla undervisning och övning i allt vad som hörer till det praktiska jordbrukets utövande.

Skall en lantbruksskola fylla den uppgift, som staten bör ställa på densamma, måste skolegendomen vara fullt lämplig och försedd med ändamålsenliga byggnader icke blott för gårdens eget behov utan även för skolans, och dessutom måste det finnas tillräckligt med undervisningsmateriel och maskiner, så att eleverna bliva satta i tillfälle att få en allsidig lantbruksutbildning. Vid skolan måste därjämte utföras försök, som belysa olika spörsmål inom växtodlingen.

Om lantbruksskolan hålles som den bör, kan den under nuvarande förhållanden icke bliva någon lukrativ affär för skolegendomens ägare, varför denne lätt frestas att göra inskränkningar vid skolan. Detta verkar ogynnsamt på undervisningen och är anledning till att många av våra nuvarande lantbruksskolor ej uppfylla de fordringar, som blivit ställda på dem.

Fullt betryggande kan undervisningen vid våra lantbruksskolor bli endast i det fall, att de förläggas till lämpliga kronoegendomar. När

arrendet av för lantbruksskola lämplig kronoegendom är ute, vore det därför lämpligt, att staten övertog densamma och ombildade den till skolegendom. Är en sådan skolegendom iordningställd, behöver man sedan ej riskera, att skolan genom ombyte av ägare eller dylikt måste flyttas från densamma. Lantbruksskolans trygga utveckling skulle härigenom befordras på det kraftigaste.

Redan nu ligga två av våra lantbruksskolor — de vid Ultuna och Alnarp — förlagda till därvarande kronoegendomar, och denna anordning har visat sig synnerligen fördelaktig. Någon utgift för staten skulle detta ej innebära, utan den skulle indirekt bli ekonomiskt fördelaktig, emedan avkastningen från skolegendomarna skulle genom en god skötsel och hög kultur betydligt stegras.

I detta sammanhang vill jag påpeka, att lantbruksskolan i Kalmar län blev nedlagd vid omorganisationen 1912. Avsikten att till detta län förlägga en av de nyinrättade skolorna har icke kunnat förverkligas på grund av omöjligheten att anskaffa lämplig skolegendom, vars innehavare velat förbinda sig att hålla sådan lantbruksskola. Det är mig emellertid bekant, att kronan i detta län besitter en egendom, som för ifrågavarande ändamål fyller högt ställda anspråk beträffande såväl läge som storlek och jordmånsförhållanden. Då arrendetiden för åsyftade egendom utlöper 1916, vore det synnerligen lämpligt, om arrendet ej förnyades utan egendomen kunde bli plats för en skola, efterlängtd och för länets lantbrukande befolkning synnerligen välbehövlig.

På grund av det ovan anförda vill jag till riksdagen hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, det Kungl. Maj:t ville låta utreda och för riksdagen framlägga förslag angående förläggning av statens lantbruksskolor till lämpliga kronoegendomar.

Stockholm den 25 januari 1915.

Enok Runefors.
